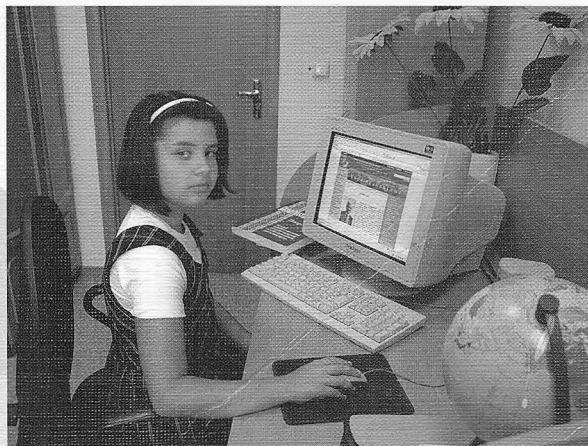

Міністерство освіти і науки України
Науково-дослідний інститут українознавства

Матеріали Другого Міжнародного конгресу

У КРАЇНСЬКА
ОСВІТА
У СВІТОВОМУ
ЧАСОПРОСТОРИ

м. Київ,
25–27 жовтня
2007 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Матеріали Другого
Міжнародного конгресу

**«Українська освіта
у світовому часопросторі»**

25 – 27 жовтня 2007 року

м. Київ

Редакційна рада:

д. філол. н., проф. **Кононенко П.П.** (голова),
д. філол. н., проф. **Ажнюк Б.М.**, д. іст. н., проф., чл.-кор.
НАН України **Баран В.Д.**, д. іст. н. **Бевз Т.А.**,
д. іст. н., проф. **Борисенко В.К.**, к. іст. н., доц. **Ворончук І.О.**,
к. іст. н. **Галько О.Ю.**, д. геол.-мін. н., проф. **Дробноход М.І.**,
д. філол. н., проф. **Єрмоленко С.Я.**, д. іст. н., проф. **Ідзьо В.С.**,
д. іст. наук, проф. **Калакура Я.С.**, д. філол. н., проф. **Козлов А.В.**,
к. філос. н., доц. **Кононенко Т.П.**, д. філос. н., проф. **Крисаченко В.С.**,
д. філос. н., проф. **Недюха М.П.**, д. філол. н., проф. **Погребенник В.Ф.**,
к. філол. н. **Пономаренко А.Ю.**, к. біол. н. **Сніжко В.В.**,
д. іст. н., проф. **Солдатенко В.Ф.**, д. філос. н. **Степико М.Т.**,
к. іст. н., доц. **Токар Л.К.**, д. пед. н., проф. **Філіпчук Г.Г.**,
к. іст. н. **Фігурний Ю.С.**, **Хоменко О.А.**, **Шкрібляк П.В.**,
к. іст. н., ст. наук. сп. **Ярошинський О.Б.**, д. філос. н. **Ятченко В.Ф.**,

*Друкується за рішенням Вченої ради
Науково-дослідного інституту українознавства
(протокол № 9 від 25 вересня 2007 р.)*

Упорядник О.Б. Ярошинський

**Українська освіта у світовому часопросторі: Матеріали
Другого Міжнародного конгресу (м. Київ, 25 – 27 жовтня
2007 р.). – К.: Українське агентство інформації та друку «Рада»,
2007. – Кн. 1. – 592 с.**

ВИВЧЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ ЯК ОДНА З ФОРМ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

Староста Володимир Іванович

доктор педагогічних наук, канд. хімічних наук,
доцент, доцент кафедри фізичної та колоїдної хімії
Ужгородського національного університету

Луцьо Світлана Андріївна

лаборант кафедри органічної хімії Ужгородського
національного університету

Оновлення сучасної національної освіти висуває низку вимог до змісту, методів та форм навчання під час підготовки випускників середньої та вищої школи. Проте, сучасний молодий вчитель має володіти не тільки певним обсягом професійних знань та вмінь, але й мати певні знання та навички щодо аналізу досвіду педагогічної діяльності у різні часи розвитку освіти. У даній роботі продемонстровано реалізацію такого підходу на прикладі підготовки майбутніх вчителів хімії у процесі вивчення курсу «Методика навчання хімії».

Нами у процесі дослідження проаналізовано особливості методики хімії щодо вивчення та поширення педагогічного досвіду на окремих етапах становлення та розвитку хімічної освіти у середніх закладах освіти. Аналіз літературних джерел показав, що хімія як обов'язковий навчальний предмет запроваджена у вітчизняних школах на початку 20-х років ХХ ст. У зв'язку з цим, період до зазначеного терміну ми трактуємо як початковий чи підготовчий етап становлення методики навчання хімії, головним підсумком якого було формування теоретичних основ методики завдяки науково-педагогічній діяльності М.В.Ломоносова, Д.І.Менделєєва, О.М.Бутлерова та інших вчених. Проте, навіть на цьому етапі вже були спроби розробки методичних посібників [16-18, 20 та ін.].

Наступні етапи та відповідні основні методичні посібниками ми виділяємо такі:

- 20-і – початок 30-х рр. ХХ ст. – поява і становлення хімії як обов'язкового навчального предмета в середніх закладах освіти [9 та ін.];
- 30-і – початок 50-х рр. ХХ ст. – перші спроби науково-методичного обґрунтування змісту, форм і методів вивчення шкільного курсу хімії [6, 13, 22, 24 та ін.];
- 50-і – початок 90-х рр. ХХ ст. – реалізація політехнічного принципу навчання й поглиблення науково-теоретичного змісту шкільного курсу хімії [1-3, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 21, 23 та ін.];
- 90-і рр. ХХ ст. – по теперішній час – становлення національної системи хімічної освіти, етап гуманізації та гуманітаризації шкільного курсу хімії [4, 5, 8, 14 та ін.].

Таким чином, проведене дослідження показує, що у ході вивчення курсу «Методика викладання хімії» для ілюстрації здобутків вітчизняної школи хіміків-методистів доцільно знайомити студентів з такою

інформацією. Це може бути також форма самостійної роботи студентів під час виконання ними курсових та дипломних проєктів. Майбутні вчителі хімії зможуть у подальшій освітній діяльності проводити аналогічні види роботи під час вивчення педагогічного досвіду сучасних вчителів та науковців.

Література

1. *Астахов О.І.* Методика викладання хімії. Посібник для учительських інститутів. – К.: Рад. шк., 1953. – 250 с.
2. *Борисов И.Н.* Методика преподавания химии для учителей школ рабочей и сельской молодежи. – М.: Учпедгиз, 1954. – 352 с.
3. *Буринська Н.М.* Методика викладання хімії (теоретичні основи). – К.: Вища шк., 1987. – 254 с.
4. *Буринська Н.М.* Методика викладання хімії у 8-9 класах загальноосвітньої школи. – Київ; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2000. – 144 с.
5. *Буринська Н.М.* Хімія: Методи розв’язування задач. – К.: Либідь, 1995. – 80с.
6. *Верховский В.Н., Гольдфарб Я.Л., Сморгонский Л.М.* Методика викладання хемії в середній школі. – К.-Харків: Рад. шк., 1936. – 400 с.
7. Викладання хімії в 7 і 8 класах. Методичний посібник для вчителів / Ю.В.Ходаков, Д.А.Епштейн, П.О.Глоріозов та ін. – К.: Рад. шк., 1971. – 279 с.
8. *Грабовий А.К.* Методика розв’язування розрахункових задач з хімії. Посібник для вчителів. – Черкаси: Відлуння-Плюс, 2004. – 216 с.
9. *Жадовский Б.Е., Барков С.А.* Опыт проведения химии по Дальтон-плану. – М.: Новая Москва, 1926. – 167 с.
10. *Иванова Р.Г.* Изучение химии в 9 классе. – М.: Просвещение, 1979. – 160 с.
11. *Кирюшкин Д.М.* Методика преподавания химии в средней школе. – 2-е изд., перераб. – М.: Учпедгиз, 1958. – 611 с.
12. *Кирюшкин Д.М., Полосин В.С.* Методика обучения химии. Учеб. пособие для педагог. институтв. – М.: Просвещение, 1970. – 495 с.
13. Методика викладання хімії в неповній середній школі. – Посібник для викладачів хімії / І.М.Борисов, М.М.Гостев, Л.А.Дубинін та ін. / За ред. В.І.Спіцина, К.Я.Парменова. – К.: Рад. шк, 1941. – 179 с.
14. Методика викладання шкільного курсу хімії: Посібник для вчителя / Н.М.Буринська, Л.П.Величко, Л.А.Липова та ін. / За ред. Н.М.Буринської. – К.: Освіта, 1991. – 350 с.
15. Методика преподавания химии / Под ред. Н.Е.Кузнецовой. – М.: Просвещение, 1984. – 415 с.
16. *Оствальд В.* Школа химии. Введение въ курсъ химіи для начинающих: Пер. с нем. – СПб.: Тип. Ф.Вайсберга и П.Гершунина, 1905. – 120 с.
17. *Пантушко С.В.* Сборник задач по химии съ объясненіемъ ихъ решений. – СПб.: Тип. В.Демакова, 1887. – 107 с.
18. *Рюминъ В.В.* Простейшіе опыты по химии. 525 систематизированнихъ опытовъ для средней школы и любительской лаборатории. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Т-во И.Д.Сыгина, 1910. – 248 с.
19. *Савчин М.М.* Уроки хімії у 8 класі: Методичний посібник для вчителів. – Львів: ВНТЛ, 1999. – 164 с.
20. *Созоновъ С.И., Верховскій В.Н.* Первые работы по химии. Руководство для практическихъ занятий, параллельныхъ элементарному курсу. – 2-е изд. – СПб: Изд. Т-ва И.Д.Сыгина, 1908. – 172 с.
21. *Шаповаленко С.Г.* Методика обучения химии в восьмилетней и средней школе (общие основы). – М.: Учпедгиз, 1963. – 668 с.
22. *Шаповаленко С.Г., Глоріозов П.А.* Методика преподавания химии в семилетней школе. – М.-Л.: АПН РСФСР, 1948. – 296 с.
23. *Шаповалов А.І.* Методика розв’язування задач з хімії. Посібник для вчителя. – К.: Рад. шк., 1984. – 88 с.
24. *Шейд К.* Методика преподавания химии: Пер. с нем. / Под ред. и с доп. Э.Э.Ивановского, Я.Л.Гольдфарба, Л.М.Сморгонского. – М.: Госучпедгиз, 1935. – 264 с.